

NOTULE VAN 'N SPESIALE VERGADERING VAN DIE SWARTLAND MUNISIPALE RAAD GEHOUD IN DIE RAADSAAL, MALMESBURY OP WOENSDAG, 3 DESEMBER 2025 OM 11:00

TEENWOORDIG:

Speaker, rdh M A Rangasamy
Uitvoerende Burgemeester, rdh J H Cleophas
Uitvoerende Onderburgemeester, rdd J M de Beer

RAADSLEDE:

Bess, D G (DA)	Pieters, C (ANC)
Booyesen, A M (VF ⁺)	Pypers, D C (DA)
Gaika, M F (EFF)	Smit, N (DA)
Jooste, R J (DA)	Soldaka, P E (ANC)
Nel, M (DA)	Van Essen, T (DA)
Ngozi, M (ANC)	Vermeulen, G (VF ⁺)
O'Kennedy, E C (DA)	Warnick, A K (DA)
Papier, J R (GOOD)	Williams, A M (DA)
Penxa, B J (ANC)	White, G E (PA)

Beampies:

Munisipale Bestuurder, mnr J J Scholtz
Direkteur: Siviele Ingenieursdienste, mnr L D Zikmann
Direkteur: Elektriese Ingenieursdienste, mnr T Möller
Direkteur: Beskermingsdienste, mnr H Witbooi
Direkteur: Ontwikkelingsdienste, me J S Krieger
Bestuurder: Sekretariaat en Rekords, me N Brand

1. OPENING

Die Speaker verwelkom die Uitvoerende Burgemeester, raadsdames, raadshere, raadslede, amptenare en lede van die publiek.

Rdl A M Williams open die vergadering met gebed op uitnodiging van die Speaker.

Die Speaker simpatiseer met rdl Pypers wat 'n familiedood aan die dood afgestaan het.

2. VERLOF TOT AFWESIGHEID

Verlof tot afwesigheid word verleen aan rdle C Fortuin en I S le Minnie, die Direkteur: Korporatiewe Dienste, me M S Terblanche en die Direkteur: Finansiële Dienste, mnr M Bolton.

3. AFVAARDIGINGS/VERKLARINGS EN MEDEDELINGS/VOORLEGGINGS

3.1 DIE UITVOERENDE BURGEMEESTER: AANKONDIGING VAN DIE 13DE SKOON OUDIT

Die Uitvoerende Burgemeester kondig met trots aan dat Swartland Munisipaliteit 'n 13de skoon oudit ontvang het. Die Uitvoerende Burgemeester dra sy dank oor aan ons Hemelse Vader, die Munisipale Bestuurder en alle amptenare, maar spesiaal aan die Direkteur: Finansiële Dienste en finansiële amptenare wat gedurende die eksterne oudit baie hard gewerk het.

Die Uitvoerende Burgemeester/...

Die Uitvoerende Burgemeester bedank verder alle raadslede vir die oorsigrol wat vervul word en hulle harde werk in 'n uitdagende jaar.

VIR KENNISNAME

3.2 WATERSKAARSTE WEENS VLAKKE VAN GROOTMAAT RESERVOIRS EN DIE MOONTLIKE INSTELLING VAN TYDELIKE WATERBEPERKINGS

Die Direkteur: Siviele Ingenieursdienste gee agtergrond tot die wisselwerking tussen die grootmaatwater-reservoirs en die reservoirs wat water aan die residensiële areas voorsien.

'n Pypbars op die grootmaatwater-pyplyn het veroorsaak dat die grootmaatwater-reservoirs se vlakke drasties gedaal het – tot op 17% by die Glen Lily- en Kasteelberg-reservoirs.

Die Direkteur: Siviele Ingenieursdienste noem dat 'n groot poging op sosiale media en ander platforms aangewend is om inwoners daarop bedag te maak dat water spaarsamig gebruik moet word, maar was dit nie voldoende om die watervlakke van die grootmaatwater-reservoirs na wense te laat herstel nie.

Die Munisipale Bestuurder verwys na die uitdeeltstuk wat aan raadslede gesirkuleer is, en bevestig dat tydelike waterbeperrkings ingestel sal moet word indien die vlakke van die grootmaatwater-reservoirs nie na wense herstel nie. Die Munisipale Bestuurder bevestig dat hierdie maatreëls nie watertariewe sal beïnvloed nie.

Die Munisipale Bestuurder hou die voorgestelde tydelike waterbeperrkings aan die Raad voor.

BESLUIT

(op voorstel van rdh T van Essen, gesekondeer deur rdl G Vermeulen)

- (a) Dat, indien die vlakke van reservoirs aanhou daal, die Raad goedkeuring verleen dat die volgende tydelike waterbeperrkings ingestel word:
 - (i) 'n Algehele verbod op die gebruik van tuinslange vir die was van motors, karavane, bote of enige voertuig;
 - (ii) Voertuie mag slegs gewas word met emmers of hoëdruk-/laevolume spuitmeganismes;
 - (iii) 'n Verbod op die natmaak/besproeiing van tuine tussen 06:00 en 18:00 daaglik waar munisipale drinkwater gebruik word;
 - (iv) Geen afspuit of was van geplaveide of harde oppervlaktes met munisipale drinkwater nie;
 - (v) Munisipale drinkwater mag nie gebruik word om oppervlaktes vir konstruksie- of stofbeheer te bevogtig nie;
- (b) Dat die Munisipale Bestuurder met volmag beklee word om, in oorleg met die Direkteur: Siviele Ingenieursdienste en die Uitvoerende Burgemeester, uitvoering te gee om voormelde waterbeperrkings af te dwing, sou die vlakke van die reservoirs steeds daal.

4. SAKE VIR BESPREKING

4.1 AFRIFORUM NPC v NERSA: SLEUTEL SPERTYE EN MUNISIPALE VERPLIGTINGE (2/1/4/4/1)

Die Munisipale Bestuurder behandel die verslag en beklemtoon die sperdatums waaraan NERSA ingevolge die voorlopige (*rule nisi*) hofbevel uitvoering moet gee ten opsigte van die goedkeuring van elektrisiteitstariewe.

Die Direkteur: Elektriese Ingenieursdienste gee agtergrond tot die voorbereiding van die elektrisiteits-tarief aansoek vir die 2026/2027 finansiële jaar en bevestig dat NERSA onrealistiese verwagtinge het en weereens nie voldoen het aan die vereistes van die MFMA nie. Munisipaliteite word onder druk geplaas in die voorbereiding van voorleggings, andersins bestaan die risiko dat die tariewe nie goedgekeur word nie en dus nie geïmplementeer kan word nie.

Die Direkteur: Elektriese Ingenieursdienste verwys na die faktore wat in ag geneem is met die voorbereiding van die tariefaansoek, onder andere Koste van Voorsiening Studie wat reeds verlede jaar opgestel en by NERSA ingedien word, Eskom se tariewe soos afgekondig deur NERSA in Maart 2025 vir die volgend drie jaar (alhoewel daar 'n aanpassing was nadat 'n berekeningsfout opgespoor is), ens.

Die Direkteur: Elektriese Ingenieursdienste bevestig dat die voorgestelde tariefverhoging vir die 2026/2027 finansiële jaar 15,78% beloop (gebaseer op die ergste scenario).

Op navraag vanaf rdl Soldaka waarom Afriforum betrokke is en nie CoGTA of SALGA nie, bevestig die Munisipale Bestuurder dat die lg. instansies tot die saak gevoeg is as verteenwoordigers van plaaslike regering.

BESLUIT

(op voorstel van rdl D G Bess, gesekondeer deur rdd J M de Beer)

- (a) Dat kennis geneem word dat die uitspraak in die saak *AfriForum NPC v NERSA* 'n interim bevel is in die vorm van 'n *rule nisi*, en dat die voorgestelde sperdatums voorlopige riglyne is, onderhewig aan finale bevestiging deur die Hof;
- (b) Dat die drie voorgestelde sleutel sperdatums – 31 Januarie, 30 Maart en 5 Mei – voorlopig in Swartland Munisipaliteit se GOP en Begrotingsprosesplan oorweeg word, in afwagting die finale hofbevel;
- (c) Dat met kommer kennis geneem word van NERSA se skrywe gedateer 12 November 2025, wat 'n versnelde en onbehoorlike sperdatum vir die indiening van elektrisiteits-tariefvoorstelle daarstel, welke sperdatum in direkte konflik is met die tydlyne vervat in die *rule nisi*;
- (d) Dat kennis geneem word van die Munisipale Bestuurder se skrywe gedateer 14 November 2025, waarin NERSA versoek word om bogenoemde skrywe terug te trek;
- (e) Dat bevestig word dat Swartland Munisipaliteit voortgaan om sy interne beplanning en prosesse te rig volgens die sperdatums vervat in die interim hofbevel (*rule nisi*), totdat die finale uitspraak gelewer word;
- (f) Dat kennis geneem word van die skrywe ontvang vanaf NERSA gedateer 26 November 2025 waarin die sperdatum vir indiening van elektrisiteits-tariefvoorstelle uitgestel word tot 13 Januarie 2026, tesame met die volgende vereistes:
 - Indiening van 'n Raadsbesluit ter goedkeuring van die elektrisiteits-tariefaansoek;
 - Insluiting van 'n Koste van Voorsiening Studie;
 - Bewys dat 'n publieke deelnameproses deurloop is;
- (g) Dat bevestig word dat die Swartland Munisipaliteit die reg voorbehou om bogenoemde voorlopige indiening te wysig, aan te vul of terug te trek na gelang van die finale hofbevel;
- (h) Dat magtiging verleen word om die GOP en Begrotingsprosesplan aan te pas in ooreenstemming met enige wysigings aan die sperdatums wat uiteindelik in die finale hofbevel bepaal word;
- (i) Dat die Raad die voorlopige tariefaansoek gedateer 3 Desember 2025 vir die 2026/2027 finansiële jaar van 15,78% ondersteun vir indiening wanneer dit vereis word ten einde die Munisipaliteit se belange te beskerm;
- (j) Dat daar nie 'n geleentheid bestaan vir 'n behoorlike publieke deelnameproses nie, weens tydsbeperkings en die vakansieseisoen, en dat die proses van publieke deelname in Januarie 2026 van stapel gestuur sal word;

4.1/...

- (k) Dat kennis geneem word dat munisipale amptenare sal deelneem aan die werkwinkels aangebied deur die Provinsiale Tesourie op 3 Desember 2025 en deur NERSA op 5 Desember 2025 om leiding te ontvang oor moontlike areas vir wysiging van die voorlopige tariefaansoek.

4.2 KLIPKOPPIE SONAANLEG: PROJEK GEREEDHEID EN WAARDE VIR GELD BEPALINGSVERSLAG (16/2/B)

Die Direkteur: Elektriese Ingenieursdienste behandel die verslag en bevestig dat die projekgereedheidsbeoordeling, saam met 'n waarde-vir-geld-berekening oor 'n tydperk van 20 jaar, gebaseer op sekere aannames, voltooi is.

Die Direkteur: Elektriese Ingenieursdienste bevestig dat gebaseer op die waarde-vir-geld-berekening wat gedoen is, dit voordelig vir die Munisipaliteit is om energie vanaf 'n Onafhanklike Kragvoorsiener te verkry, in vergelyking met die aankoopprys van Eskom. Byvoorbeeld, die energie wat vanaf Darling Green aangekoop word is 15% goedkoper as Eskom.

Die Direkteur: Elektriese Ingenieursdienste verduidelik verder die vereiste om 'n waarborg/sekuriteit beskikbaar te stel aan die Onafhanklike Kragvoorsiener waarvan die waarde ±R80 miljoen sal beloop. Die waarde sal egter onderhandel word met die voorkeurtenderaar, waarna die Raad die finale goedkeuring, al dan nie, sal verleen.

Die aangeleentheid is oorweeg tydens 'n vergadering van die Uitvoerende Burgemeesterskomitee gehou op 19 November 2025 en het die verslag ten doel om die Raad se goedkeuring te verkry om die mark te toets vir voorstelle vir die verkryging van hernubare energie vanaf die sonaanleg.

BESLUIT

(op voorstel van rdh T van Essen, gesekondeer deur rdl R Jooste)

- (a) Dat die Raad goedkeuring verleen vir die aankoop van energie vanaf 'n Onafhanklik Kragvoorsiener vir 'n periode van 20 jaar, onderhewig aan die nakoming van die aankoop prosedures;
- (b) Dat die Raad goedkeuring verleen dat daar voortgegaan moet word met die voorbereiding van die nodige tenderdokumente om die proses af te skop;
- (c) Dat die Munisipale Bestuurder volmag gegee word om toe te sien dat alle voorwaardes van die Bate Oordrag Regulasies en Artikel 33 van die MFMA nagekom word;
- (d) Dat 'n maksimum grootte van 10 MW, vir die sonaanleg aanbeveel word;
- (e) Dat daar kennis geneem word van die moontlike vereiste om 'n waarborg/sekuriteit te lewer gelykstaande aan 18 tot 36 maande se energie aankope. Die waarde sal egter eers tydens die onderhandelingsfase bepaal kan word.

4.3 VOORGESTELDE UIT-DIE-HAND-VERVREEMDING VAN PADRESERWE GEDEELTE ERF 159 RIEBEEK KASTEEL AAN DIE AANGRENSENDE GRONDEIENAAR VAN ERF 1260 RIEBEEK KASTEEL (12/2/5/2-11/4)

Erf 159, Riebeek Kasteel (groot ±436 m²) vorm deel van die padreserwe geleë aangrensend tot Erf 1260 en 1261, Riebeek Kasteel.

'n Aansoek is ontvang vanaf die eienaar van Erf 1260 om 'n gedeelte (groot ±258 m²) vanaf die padreserwe te bekom.

BESLUIT

(op voorstel van rdl D G Bess, gesekondeer deur rdd M Nel)

- (a) Dat, ingevolge Artikel 14 van die Munisipale Finansiële Bestuurswet (Wet 56 van 2003) die Raad besluit:

4.3/(a)...

- (i) Dat die onderwerp eiendom nie benodig word om die minimum vlak van basiese dienste te voorsien nie; en
 - (ii) Dat die billike markwaarde van die bate en die ekonomiese en gemeenskapswaarde wat vir die bate ontvang moet word, oorweeg is;
- (b) Dat ingevolge die toepaslike verordening sowel as Artikel 14 van die Wet op Munisipale Finansiële Bestuur, goedkeuring deur die Raad verleen word vir die uit-die-hand vervreemding van 'n gedeelte van Restant van Erf 159 Riebeek Kasteel, ongeveer 223m² groot, geleë in Piet Retiefstraat aan die aangrensende grondeienaar van Erf 1260, Riebeek Kasteel, teen 'n verkoopprijs van R500/m² (BTW uitgesluit), onderworpe aan die standaard verkoopsvoorwaardes asook die volgende verdere voorwaardes:
- (i) Dat die proses vir die verkryging van die toepaslike grondgebruiks-/ontwikkelingsregte (insluitend sluiting, hersonering, onderverdeling en konsolidasie) deur en op koste van die koper onderneem sal word, met inagneming dat alle ander kostes wat verband hou met die oordrag van die eiendom vir die koper se rekening sal wees;
 - (ii) Dat die voorgestelde transaksie geadverteer word in die pers vir publieke insette en/of moontlike besware op koste van die koper, en dat die Uitvoerende Burgermeester (in konsultasie met sy komitee) magtiging sal hê om met enige moontlike besware te handel;
- (c) Dat die volgende redes genotuleer word vir die uit-die-hand vervreemding soos voormeld, sonder om 'n openbare mededingingsproses te deurloop met verwysing na paragraaf 12.1.1 van die Munisipale Bate Oordrag Beleid:
- (i) Die eiendom as 'nie-bestaansbare bate' kwalifiseer deurdat dit as gevolg van fisiese beperkings nie as 'n afsonderlike entiteit sinvol ontwikkel kan word binne die ontwikkelingsparameters van die huidige sonering nie, en dus slegs funksioneel raak indien dit vervreem word aan 'n aangrensende eienaar vir gebruik daarvan tesame met sy of haar eiendom, soos voorgestel; en
 - (ii) Oordrag van die eiendom aan die aansoeker bevorder ekonomiese transformasie aangesien dit die eienaar van Erf 1260 Riebeek Kasteel sal help om aan die parkering en laaisone vereistes te voldoen, asook om die area optimaal te kan gebruik om die voorgestelde kleinhandel/kantoor-ontwikkeling te verwesenlik.

4.4 VOORGESTELDE UIT-DIE-HAND-VERVREEMDING VAN DIE PADRESERWE (MIEMMIE MARKUSSTRAAT) GELEË TUSSEN ERWE 2524 EN 858 RIEBEEK-WES AAN GRONDEIENAAR VAN ERF 2524 (12/2/5/2-12/1)

'n Aansoek is ontvang vanaf die eienaar van Erf 2524, Riebeek-Wes om die padreserwe (groot ±1700 m²), Miemie Markusstraat, wat geleë is tussen Erwe 858 en 2524 te bekom vir konsolidasie met betrokke erf.

BESLUIT

(op voorstel van rdl A K Warnick, gesekondeer deur rdl A M Williams)

Dat die item terugverwys word om geleentheid te gee om 'n ter plaatse inspeksie uit te voer ten einde die impak van die uit-die-hand-vervreemding van die padreserwe te bepaal.

4.5 HERAANSTELLING VAN LEDE VAN DIE DISSIPLINÊRE RAAD (5/15/1/5)

Die Dissiplinêre Raad is ingestel as 'n onafhanklike adviserende liggaam om ingevolge die *Financial Misconduct Regulations* die Raad by te staan in ondersoek na finansiële wangedrag.

Besluit/...

4.5/...

BESLUIT

(op voorstel van rdl N Smit, gesekondeer deur rdd M Nel)

- (a) Dat al die lede en sekundi heraangestel word as lede van die Dissiplinêre Raad vanaf 01 Januarie 2026 tot 31 Desember 2028;
- (b) Dat die vergoeding wat aan die eksterne lid van die Dissiplinêre Raad betaal word, sal dieselfde wees as die bywoning van die Prestasie-, Risiko- en Ouditkomitee.

GETEKEN:
SPEAKER